

Meteoritot találtam!

Február 28-án este az Egyesült Királyságban fényes, hangrobbanással járó tűzgömbjelenlést észleltek, amely alapján joggal feltételezték a kutatók, hogy kisebb meteoritdarabok is földet értek valahol. Egy winchcombe-i család meg is talált egy töredéket, a később indult kutatóexpedíció pedig egy továbbit. Az alábbiakban az expedíció egyik résztvevője, a jelenleg Skóciában élő Ihász Míra Bianka beszámolóját olvashatjuk.

Történetem február 28-án, vasárnap este kezdődött, amikor – az utólagos számítások szerint – egy körülbelül 100 kg tömegű égi-

test lépett be Földünk légkörébe. A közel 6 másodpercig tartó rendkívül fényes meteorjelenség csaknem egész Nyugat-Európából észlelhető volt, több észlelés futott be többek között Hollandiából és Írországból is. Ausztrál szakemberek számításai egy kb. 4 km²-es területet azonosítottak Dél-Angliában, mint a hullás feltételezhető területét. A média is felhívást tett közzé az eseménnyel kapcsolatban: kérték, hogy a feltételezhetően a hullásból származó, fekete kövek fellelői egy fotóval jelentkezzenek a Természettudományi Múzeumnál,

Meteorit-keresés csatárláncban (Ihász Míra Bianka felvétele)

A szerencsés megtaláló: Ihász Míra Bianka
(fotó: Ihász Míra Bianka)

melynek szakemberei a további vizsgálatok érdekében felveszik velük a kapcsolatot. Rövidesen kiderült, hogy egy Winchcombe nevű kis településen egy család talált is egy meteoritot, amely – nagyon helyénvalóan – egy zacskóban elhelyezve várta a szakembereket.

Csütörtökre, március 14-ére több egyetem és múzeum is szervezett keresőexpedíciókat, melyek tagjai kutatók, egyetemi tanárok, csillagászok voltak. Nagy szerencsémre barátom, Dr. Luke Daly is tagja volt a keresőcsapatnak, én pedig örömmel ajánlottam fel a segítségemet.

A keresés izgalmas feladat, de igen nagy koncentrációt igényel. A keresők egy vonalban, egymástól 2–3 méterre, lassú tempó-

meteor

ban haladnak előre, miközben rendkívül alaposan vizsgálják át a területet. A munkát megnehezíti a növényzet, az egyébként is ott levő, sokszor fekete kövek – és nem utolsósorban az erre járó kutyák vagy juhok emésztésének néhány hetes végeredménye, ami néha megtévesztően hasonlóan sötét, kőszzerű lehet. Két hosszú nap után szombatra már csak négyen maradtunk, a glasgow-i csapat: Áine O'Brien, Dr. Lydia Hallis, Dr. Luke Daly és én. Vidáman kezdődött a nap, reggeli után kiautóztunk a következő tanyára, melynek tulajdonosa már előző nap engedélyezte a földjén való keresést.

csak annyit kiáltott: „Mira, ez az!”. Luke a Glasgow-i Egyetem tanára, 10 éve foglalkozik meteoritok kutatásával, így egyértelmű volt a siker, amit az azonnal ott termő kollégája, Dr. Lydia Hallis is megerősített: ez az a meteorit, amit napok óta rengetegen keresünk! Önfeledten ujjongtunk, én még ugráltam is örömben. Végül Luke kesztyűben kiemelte a meteoritot, és a további vizsgálat céljára egy légmentesen záró tasakba helyezte a mintegy 100 g tömegű meteoritot, amelyet másnap a Természettudományi Múzeum szakembere vitt el egy speciális tárolódobozban.

Közelkép a meteoritról (Ihász Míra Bianka felvétele).

Szerencsére a fű rövid volt, de a terület báránylegelő volt, így töménytelen mennyiségű hamis „lelet” némelyikéhez hívtam többször a szakértőket. Nemsokára azonban a lábam előtt megpillantottam egy nagyobb, félig földbe fúródott, fekete, de barnás repedésekkel tarkított kődarabot. A sok hamis riasztás után nem gondoltam volna, hogy ez lesz az, de Luke rövid vizsgálgatás után

Kiderült, hogy az eddig talált darabok közül az általam fellelt a legnagyobb (egy családi ház udvarára hullott példány a betonon apró darabokra tört). A vizsgálatok kimutatták, hogy a meteorit kora 4,56 milliárd év, azaz lehetséges, hogy Földünknel is idősebb, a remények szerint nagyban hozzájárulhat a Naprendszer keletkezésének kutatásához.

Ünnepel az expedíció! (Áine O'Brien felvétele)

Dr. Luke Daly a meteorittal
(Iház Míra Bianka felvétele)

Részt vehettem egy találkozón is, ahol mikroszkóp alatt vizsgáltuk a meteoritot – roppant felemelő érzés volt egy ilyen ősi maradvány vizsgálata, boldogságomat pedig csak fokozta a tudat, hogy én lehettem a szerencsés megtalálója. A ritka szenes kondrit típusú meteorit azóta a Londoni Természettudományi Múzeum tulajdona, rövidesen kiállítják, illetve elérhetővé teszik tudományos kutatások céljaira.

Természetesen a keresés nem járhatott volna eredménnyel számos ember elkötelezett munkája nélkül, például a tűzgömbfigyelő kamerahálózatok (The UK Fireball Alliance és Global Fireball Observatory) összefogása, a pályaszámítást végző kutatók, valamint a keresésben résztvevő számos segítő nélkül. Hatalmas öröm volt részt venni egy ilyen munkában!

Iház Míra Bianka